

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 25-31 มีนาคม 2545

โดย...นายแพทย์ยงเจือ เหล่าศิริถาวร

แพทย์หญิงสายพิน ไซติวิเชียร

กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รายงานการเกิดโรค / การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
แอนแทรกซ์ จ.เชียงราย	สสจ.เชียงราย (28 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วยตาย 1 ราย ด้วยอาการคอบวม หายใจลำบาก ให้ประวัติว่า เย็นวันที่ 23 มีนาคม 2545 ซึ่เนื้อวัวจากตลาดในจังหวัดพะเยา มาทำลาบวัวดิบกินกัน 5 คน วันรุ่งขึ้นเกิดอาการคอบวม หายใจลำบาก รักษาที่ ร.พ.อำเภอไม้ดี ขึ้น วันที่ 25 มีนาคม เข้ารับการรักษาที่ ร.พ.เอกชน จังหวัดเชียงราย ผล blood c/s ขึ้น gram positive bacilli ได้รับการวินิจฉัยเป็น Pharyngeal anthrax และเสียชีวิต ในวันที่ 26 มีนาคม 2545 ผู้ที่ร่วมรับประทานอาหารมื้อเดียวกัน ยังไม่มีผู้ใดมีอาการ ทางจังหวัดเฝ้าติดตามอยู่	ติดตามสถานการณ์ว่ามีผู้ป่วยเพิ่มอีกหรือไม่ (ทางจังหวัดเฝ้าระวังผู้ที่รับประทานลาบวัวดิบร่วมกับผู้เสียชีวิตอยู่)
ไข้สมองอักเสบ จ.หนองบัวลำภู	สสจ. หนองบัวลำภู (29 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วยชาย อายุ 45 ปี ได้รับการส่งต่อมารักษาจากจังหวัดอื่น	ติดตามรายละเอียด และผลทางห้องปฏิบัติการ
โรคหัด จ.พิษณุโลก	สสจ.พิษณุโลก (29 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วยชาวเขาเผ่าม้ง ที่ ม.8 บ้านร่มเกล้า ต.บ่อภาค อ.ชาติตระการ จำนวน 50 ราย อายุ 7 เดือน – 7 ปี (ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.2 อายุ 3 – 5 ปี) เริ่มป่วยตั้งแต่ 9 ก.พ. ถึง 25 มี.ค.2545 จากการสอบสวนพบว่า ผู้ป่วย 4-5 รายแรก พ่อแม่พาเดินทางไปพบญาติที่จังหวัดสระบุรี ในช่วงวันที่ 1-2 ก.พ. 2545 หลังกลับมา 1 สัปดาห์ก็เริ่มป่วย และแพร่ต่อให้เด็กอื่นๆในหมู่บ้าน เนื่องจากขาดความรู้ความครอบคลุมของวัคซีนหัดต่ำ (แต่ไม่สามารถประเมินได้)	ให้สุขศึกษา, รณรงค์ให้วัคซีนหัดแก่เด็กชาวเขาที่ยังไม่ได้รับวัคซีนหรือประวัติวัคซีนไม่ชัดเจน, เฝ้าระวังโรค และติดตามสถานการณ์ต่อ
โรคหัด จ.ตาก	สสจ.ตาก (29 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วยชาวเขาเผ่าม้ง ที่ ม.5 บ้านม้งใหม่พัฒนา ต.ท้องฟ้า อ.บ้านปาก จำนวน 21 ราย อายุ 10 เดือน – 23 ปี เริ่มป่วยตั้งแต่ 28 ม.ค. ถึง 17 มี.ค. 2545 จากการสอบสวน พบว่า ความครอบคลุมของวัคซีนหัดประมาณร้อยละ 50 – 60	ให้สุขศึกษา, รณรงค์ให้วัคซีนในเด็กที่ยังไม่ได้รับวัคซีนหัดและติดตามสถานการณ์ต่อ
โรค มือ-ปาก-เท้า ศูนย์เด็กเล็ก กรม อนามัย	เจ้าหน้าที่ศูนย์ (29 มีนาคม 2545)	ระหว่างวันที่ 18-22 มี.ค. 2545 พบเด็กที่มีอาการไข้ เป็นตุ่มที่ฝ่ามือ ฝ่าเท้า ปากเปื่อย จำนวน 4-5 ราย อายุ 1-2 ปี แพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นร้อนในธรรมดาเหมือนหัด แต่ได้ให้แยกผู้มีอาการดังกล่าว (ให้หยุด) 7-10 วัน มีการอบห้อง เช็ดห้อง เน้นการล้างมือมากขึ้นในกลุ่มพี่เลี้ยง คุณแม่เด็ก และไม่มีผู้ป่วยเพิ่มอีก	จบการติดตาม

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรค มือ-ปาก เท้า จ.ลำปาง	สสจ.ลำปาง (28 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วย 12 ราย ไม่มีลักษณะเป็น cluster, ไม่มี ภาวะแทรกซ้อน, ไม่มีผู้เสียชีวิต ยังไม่มีการสอบสวน โรคขณะนี้ไม่มีผู้ป่วยเพิ่มเติม	เจ้าหน้าที่จะส่งรายงานมาให้ ทราบอีกครั้ง
อาหารเป็นพิษ จ.พังงา	สสจ.พังงา (29 มีนาคม 2545)	ผู้ป่วยชาวต่างชาติ 60 ราย (นอร์เวย์, เดนมาร์ก, สวีเดน, ฟินแลนด์) ซึ่งเข้าพักที่โรงแรมแห่งหนึ่ง กองระบาดวิทยา ได้ร่วมสอบสวนโรค พบว่า ส่วนใหญ่เริ่มป่วยหลังเข้าพัก 2-3 วัน มีผู้ป่วยทุกวันระหว่างวันที่ 17-27 มีนาคม (มากที่สุดในช่วง 24-25 มีนาคม) ปัจจัยเสี่ยงคาดว่าเป็น อาหารที่ปนเปื้อนของ โรงแรม ทำ RSC ผู้ประกอบอาหาร และพนักงานเสิร์ฟ 43 ราย ไม่พบเชื้อ การเพาะเชื้อจาก ผู้ป่วย 9 ราย ไม่พบแบคทีเรียก่อโรคทางเดินอาหาร ไม่พบ การปนเปื้อนอุจจาระในน้ำประปา แต่พบมีการปนเปื้อน ในสระว่ายน้ำ	เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วย รายใหม่ส่งเพาะเชื้อ แบคทีเรียและตรวจสารพิษ จากเชื้อแบคทีเรีย, เพาะเชื้อ จากโพรงจมูกของผู้ประกอบ อาหาร, เก็บตัวอย่างน้ำและ เนยส่งตรวจ, ให้สุขศึกษาแก่ ผู้ประกอบการโรงแรมและ พนักงาน ติดตามสถานการณ์ต่อ
โรคไข้กาฬหลังแอ่น จ.นครศรี ธรรมราช	สสจ. นครศรีธรรมราช	รายงานผู้ป่วย 1 ราย ในสัปดาห์ที่ 17-23 มีนาคม 2545 จากการสอบถาม เจ้าหน้าที่แจ้งว่าสงสัยเป็นการรายงาน ผิด เนื่องจากไม่มีผู้ป่วย	จบการติดตาม

ติดตามรายงานการเกิดโรค/การระบาดจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	การดำเนินการ
โรคอุจจาระร่วงอย่าง แรง จ.จันทบุรี	สสจ.จันทบุรี (29 มีนาคม 2545)	ยอดผู้ป่วยรวมทั้งสิ้น 41 ราย ผู้ป่วยใหม่ในรอบสัปดาห์ 4 ราย ในผู้ป่วย 4 รายนี้ วันเริ่มป่วยรายสุดท้ายเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2545 ทุกรายเป็น <i>Vibrio cholerae</i> EI Tor Inaba ผล การสอบสวนโรคพบว่ามีแหล่งโรคเดียวกันคือซื้อเนื้อวัวที่ ตลาดท่าลาย มาทำลาบเนื้อวัวดิบ ได้ดำเนินการทำ RSC ทั้ง ผู้ประกอบการ, ส่งตรวจน้ำและอาหาร, swab โรงฆ่าสัตว์ที่ ปิ้งน้ำร้อน ผล negative ทุกตัวอย่างที่ทำการสอบสวน	ติดตามสถานการณ์ใน สัปดาห์อีกเพื่อดูว่าจะสงบ จริงหรือไม่
หัด จ. ปทุมธานี	สสจ.ปทุมธานี (22 มีนาคม 2545)	ผลการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ คาดว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ระบาดคือ ความครอบคลุมของวัคซีนหัดดำ (ร้อยละ 53.7 ก่อนการ ระบาด), ภาวะทุพโภชนาของเด็ก, และสภาวะแวดล้อมที่อยู่ ร่วมกันของเด็ก	จบการติดตาม